

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
039/18	Formannskapet	PS	03.05.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Viviann Kjøpstad	14/768

Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune

Vedlegg:

2018_Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune_200418
veileder-til-helhetlig-risiko-og-sarbarhetsanalyse-i-kommunen

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Utkast til Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune vert lagt ut på høyring og offentlig ettersyn i minimum 3 veker.

Formannskapet - 039/18

FS - behandling:

AVRØYSTING

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

FS - vedtak:

"Utkast til Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune vert lagt ut på høyring og offentlig ettersyn i minimum 3 veker."

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Oppstart av arbeidet med heilskapleg risiko-og sårbaranalyse (ROS) vart handsama politisk hausten 2016.

Bakgrunn

Osterøy kommune har mangla ein heilskapleg ROS analyse og Fylkesmannen i Hordaland har påpeika dette ei rekke ganger. I tilsynsrapporten etter tilsynet 3.november 2017 skriv fylkesmannen:

« Avvik 1- heilskapleg risiko og sårbarheitsananlyse og oppdatering /revisjon.

Osterøy kommune manglar ein heilskapleg risiko- og sårbarheitsananlyse.

Regelverkskrav:

Avviket er i høve til § 14 i sivilbeskyttelseslova, jf. forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 og § 6.»

Det vert og peikt på avviket frå 2013 som ikkje er lukka, og kommunen har fått frist til å lukka avviket innan 31.12.2018

Dette har og ført til at Osterøy kommune ikkje har fått godkjent beredsskapsplanen sin då denne er avhengig av ei heilskapleg ROS analyse. Frist for å ha Overordna beredskapsplan på plass er sett til 01.07.2019.

Overordna føringar:

Komunane er etter norsk lov pålagt eit ansvar for samfunnstryggleiken innan sitt geografiske område etter ei rekkje regelverk etter norsk lov.

(Minste)krav i sivilbeskyttelseslova (LOV2010-06-25 nr 45);

§ 1. Formål

Lovens formål er å beskytte liv, helse, miljø og materielle verdier ved bruk av ikke-militær makt når riket er i krig, når krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, og ved uønskede hendelser i fredstid.

§ 14. Kommunal beredskapsplikt - risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen plikter å kartlegge hvilke uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen, vurdere sannsynligheten for at disse hendelsene inntreffer og hvordan de i så fall kan påvirke kommunen. Resultatet av dette arbeidet skal vurderes og sammenstilles i en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Risiko- og sårbarhetsanalysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder ved utarbeiding av planer etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Risiko- og sårbarhetsanalysen skal oppdateres i takt med revisjon av kommunedelplaner, jf. lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 11-4 første ledd, og for øvrig ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt (FOR 2011-08-22 nr 894):

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

§ 2. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.***
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.***
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.***
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.***
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.***

f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering.

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen. Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse. Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.

Frå rettleiaren (Direktoratet for Samfunnsikkerhet og beredskap, 2014):

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal:

- *gi oversikt over uønskede hendelser som utfordrer kommunen*
- *gi bevissthet om risiko og sårbarhet i kommunen*
- *fange opp risiko og sårbarhet på tvers av sektorer*
- *gi kunnskap om tiltak for å unngå og redusere risiko og sårbarhet i kommunen*
- *identifisere tiltak som er vesentlige for kommunens evne til å håndtere påkjenninger*
- *gi grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger i kommunens arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap*
- *gi innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder og fylkesROS*

Vurdering

Prosess

Arbeidet har vore leia og utført med interne ressursar. Planavd har hatt leiaransvar for prosessen.

Arbeidet med innhenting av informasjon og arbeidet med sjølve analysane har vore eit samarbeid på tvers av fag- og ansvarsområde i kommunen. Arbeidet har vore svært ressurskrevjande men nyttig for å sikre god eigarskap og kjennskap til tematikken i organisasjonen. Det har vore ein nyttig læringsprosess som har resultert i tilsette som er i stand til å vurdere risiko og sårbarheit i sin kvardag. Den betydelege innsatsen i organisasjonen har også bidrege til høgt nivå av lokalkunnskap og fagleg kvalitet i analysane. Til saman har vel 40 medarbeidarar frå kommunen sin administrasjon tatt del i arbeidet. Deltakerne vart valt ut på bakgrunn av erfaring, kompetanse og arbeidsområde.

Rådmannen si leiargruppe har vore styringsgruppe for arbeidet og har hatt god innsikt i prosess og problemstillingar undervegs. Med god kjennskap til det omfattande arbeidet også i den øvste leiinga til kommunen vil ein vere betre rusta til å prioritere og gjennomføre naudsynte avbøtande tiltak for å redusere risiko og sårbarheit i kommunen.

I tillegg til stor innsats internt i organisasjonen har ein fått hjelp av eksterne ressursar som nabokommunar, IKT Nordhordland (IKT-NH), Bergen Brannvesen og Osterøy lensmann i arbeidsseminar og anna bistand. Bergen brannvesen har bidrege aktivt inn i arbeidsgruppene og har vore viktige for den faglege gjennomføringa av fleire scenarie. Vaksdal kommune og Kvam herad har også ytt hjelp gjennom å gjere sin heilskaplege ROS tilgjengeleg for oss

Periode 2018-2022

Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse er eit dokument og eit arbeid som skal stå seg over lang tid men som treng å reviderast jamnleg. Både vurdering, rangering og gjennomføring av tiltak vil måtte ta tid. Gjennomføring av vurdering, rangering og tiltak bør difor vere gjennomført innan 2022. Etter gjennomførte tiltak må ein ta ei ny vurdering av risikobilete både det som gjeld dei analyserte scenaria og i høve til evt nye utfordringar.

Framgangsmåte og kunnskapsgrunnlag

Me har i stor grad støtta oss på nasjonalt rettleiingsmateriale, nasjonale kartleggingar og arbeid til andre kommunar og Fylkes-ROS på fakta, kunnskapsgrunnlag og framgangsmåte for arbeidet. For lokalkunnskap er det fagpersonar som har bidrege til kvaliteten på arbeidet.

Osterøy kommune har tatt del i ulike kompetansenettverk over fleire år som også har styrka kunnskapsgrunnlaget hjå fagpersonar. Dette har styka arbeidet og kunnskapsgrunnlaget gjennom tilgang til regionale og nasjonale kompetansmiljø innan fag, forskning og utvikling.

Risikoakseptkriteria

Risikoakseptkriteria er tilpassa lokale tilhøve men er basert på rettleiaren til DSB. For klassifiseringa på akseptabel, tolerabel og uakseptabel risiko har ein sett til Bergen kommune sitt arbeid. I arbeidet har ein gjennomført analysane før ein har vurdert risikoakseptkriteria. Dette er i samsvar med anbefalt metode i rettleiaren til DsB (s.22). Til skilnad frå areal-Ros som har risikoakseptkriterie som gjeld eit spesifikt utbyggingsområde eller tiltak vil risikoakseptkriteria i ein heilskapleg ROS gjelde kommunen som samfunn eller geografisk område. Det vil difor vere naturleg at ein har ulike risikoakseptkriteria for desse to sjå kap 4.0 og vedlegg 1.

Konklusjon

I denne ROS analysen har ein mange ulike scenarie og ein vurderer at ein er godt dekkja for ulike uønska hendingar i den første heilskaplege ROS analysen til kommunen. Alt i alt vurderer ein at scenaria og analysane er gode nok til å kunne gje eit oversyn over det som er risiko for Osterøy kommune som kommune og samfunn og til å gje tilstrekkeleg avgjerdsstøtte for oppfølging av risiko-og sårbararbeidet vidare.

Rådmannen vurderer difor at rapporten Heilskapleg risiko-og sårbaranalyse for Osterøy kommune 2018 er klart til å leggjast ut til høyring og offentleg ettersyn og rår Herasstyret til å gjere vedtak om dette.